

Om Duffeliggheden af at gjøre et faadant Forsøg har der derfor heller ikke i Udvalget vilst sig nogen Uenighed; derimod er der fremtraadt forskjellige Anstuelser med Hensyn til det Spørgsmaal, om det maatte overlades Administrationen eller Domstolene at tage Bestemmelse om, hvorvidt den enkelte Forbryder skal henfættes i Enkeltcelle eller ikke. Dette Principspørgsmaal har allerede for Mandsfangers Bekommende fundet sin Afgjørelse ved den efter saa udførlige og levende Debatter vedtagne Lov af 30te November 1857. Som det er det høie Thing bekendt, forbeholdt denne Lovs § 3 Administrationen en Ret til at lade de i de ældre Forbedringshuuse henfiddende Fanger oversføre til de nye Forbedringshuuse for der at udføre deres Straf ved Arbeide og Ophold i Enkeltceller Dag og Nat. Der reiste sig da det Spørgsmaal, om ikke Fangerne maatte have en Ret til at lide sin Straf i den tidligere Form, og dette Spørgsmaal blev opkastet med saameget større Styrke, fordi der her var Tale, ikke om en Forandring af Straffestedet, men om en Systemveksling; idet man tillige erkjendte, at Tilstedeværelsen af praktiske Vanskeligheder naturligviis ikke maatte kunne faae nogen Indflydelse paa Afgjørelsen af Rets-spørgsmaalet. Den Betragtning, som imidlertid syntes at maatte være den afgjørende, var den, at Straffens intensive Styrke var bleven udjævnet ved Straffetidens Nedsættelse, og man fandt derfor, at det maatte betragtes som Substitution af den ene Straf for den anden, omtrent paa lignende Maade, som man ogsaa tidligere havde kunnet forandre Bånd- og Brødsstraf til simpelt Fængsel i den flir-dobbelte Tid. Men naar dette var rigtigt, da maatte det ikke blot ansees ufornødent at indhente Fangerens Samtykke, om ogsaa Administrationen, hvad man vel turde forudsætte, vilde tage alle rimelige Hensyn dertil; — men det kunde let blive ligefrem besværligt, fordi det var at forudsæe, at netop de Fanger, paa hvem det var ønskeligst at anvende Systemet, rimeligviis vilde gjøre meest Modstand, saa at man altsaa ved sin humane Fremgangsmaade kun vilde fremkalde Opfættighed og besværliggjøre Disciplinen. Den daværende Justitsminister bemærkede ogsaa under Lovens anden Be-

handling i dette Thing, at den Domsældte ikke kunde have en saadan Ret til at fordrø sin Straf affonet paa en vis Maade, da Lovgivningen Intet hjemlede derom. Lovgivningen havde ikke Forbedringshuusarbeide af en vis Art og navnlig var det ved Loven af 29de December 1850 Administrationen forbeholdt at forandre Arbeidet i Straffeanstalterne. Det blev nu vistnok sagt, at om der end ikke var en gjældende Lov, som Fangerne med Hensyn til et saadant Retskrav kunde beraabe sig paa, saa var der dog en gjældende Tilstand, som det var rimeligt at tage Hensyn til; men naar man vil gjøre Fangerne til Herrer over den gjældende Tilstand, saa vil Følgen let blive, at man derved forhindre enhver, selv den heldigste Reform, og naar der skulde være en gjældende Tilstand, som berettiger til at udføre Arbeide i Fællesskab, saa vilde, som det dengang af en æret Rigsdagsmand blev bemærket, den hyerste Consequents deraf blive, at naar der kun var een Fange tilbage i den gamle Straffeanstalt, vilde man ligefrem være nødt til at sætte en Fange ind til ham for at gjøre ham Selskab.

Under Lovens tredie Behandling i dette Thing gjorde den daværende Justitsminister fremdeles opmærksom paa, at den paaanfede Lovbestemmelse havde Analogi baade hos os og i forskjellige andre Lande. For kun saa Nar siden havde man fra de andre Tugthuuse oversført ad administrativt Bei Fanger til Hørsens Tugthuus, hvor de lagdes i Enkeltcelle om Natten og om Dagen arbeidede i Afdelinger paa 20 Mand under Taushedsystemet. I Baden og Belgien havde man uden videre oversført Fanger fra andre Straffeanstalter til Cellefængsel; i England, hvor den personlige Frihed nyder en saa overordentlig Respect, har man endog ogsaa ligefrem substitueret Strafarbeide for Deportation, og naar man i en modsat Retning havde paadæraabt sig den norske Lov af 12te Juli 1848, hvorved det henstilles til Fangerens Samtykke, hvorvidt de kunde overføres i Bods-fængslet i Christiania eller ikke, saa havde denne Bestemmelse en særegen Grund, idet Bods-fængslet i Christiania ikke var en Straffeanstalt for hele Riget, men kun for Christiania Stift, og de Fanger, man oversførte dertil, vare ikke alene Forbedringshuusfanger,